

Hönderjylland

Soprastrerne og Drifferiet.

Fra ledende Kredite indenfor den tyfte Afholdelsesbevaegelse skrives der til „Modermaal“s Redaktør:

„Gennem den tyfte Brevse gif for nogen Tid siden en meget byrgervenlig Artikel, der var undertegnet: R. R., Soprastr. I den Anledning blev der fra Afholdelses-Centralforretet i Hamborg frekvet til alle Soprastrerne i Tyskland for at faa Oplysning om, hvem det var, der mente at kunne forene det med sin Stilling som Soprastr offentlig at optræde som Forbærer for Afholdelsestræffing.

Der indløb Svar fra alle Soprastrerne; men det viste sig, at der ikke var nogen af dem, der havde frekvet Artiklen, og Underkriteren kunde laaledes stemplede som en Byrgerføgn. Men — og det var netop det, der her skal fortælles — der kom ogsaa Svar fra Soprastr Dryander i Berlin, og det lod som følger:

„Er personlig Totalafholdelsesmand og kan som saadan ikke skrive den Slags Artikler.“

Denne Oplysning, der hidrører fra Centralforretets Formand, er meget fornøjelig. Thi det maa haabes, at den beroliger Soprastrs Sin, Randsraaden i Saderslev, lægter sin Fader saa og ligeledes som Totalafholdelsesmand vil bidrage til at fremme den gode Sag.

Frit Den morsomste Bog, som er udkommen iaar

Kvindens Magasin

MEGET FORSTØRRET. KOSTER KUN 60 CENTS. AARET. Magasinet er hver Maaned fyldt med nyttige, belærende og underholdende Fortællinger, Skisser, en spændende Roman og illustrerede Artikler fra alle Lande, samt Afdelinger om Kjølesm, Haandarbejde, Musik, Eventyr, Husstet, Madstet, Raad og Vink, mellem Kvindernes selv m.m. Indholdet af Kvindens Magasin interesserer alles Smag og enhver Alder. Moder saavel som Datter og Fader som Søn læser Kvindens Magasin i de mangfoldige Tusind Hjem, det besøger Alle, som nu abonnerer paa Kvindens Magasin, vil faa tilsendt frit et Exemplar af Kvindens Magasins nye Almanak for 1911. Den er paa 128 Sider og er en frisk og fornøjelig Bog, som kan sættes det mesteste Sind i et sprudlende Humør, skrevet som den er med et smittende Lune og en godsigskjæeragtighed, som læs af fuld Hals og river andre umodstaaligt med.

AF ALMANAKENS ALVORLIGE INDHOLD kan nævnes: 1. Kalender for 1911; 2. Vejforudsagelser for hver Dag; 3. Ti Bud for Ægtevælsere og Skilsmiddede; 4. Fødselsdagsstjerne; 5. Bryllupsdag; 6. Leif Eriksson opdager Amerika; 7. Drømmetydning af Madam de Teybes. Hun er den franske Sandseerske som i Martshuuset af Kvindens Magasin spaaede os en tør Sommer og storeskovvognen tabt m. m. m.

AF ALMANAKENS MORSOMME INDHOLD hævdes, hvori Menneskeliv vilde indskrives følgende Fortællinger og Billeder: 8. Døvdnen i Bixby Familien; 9. Vor Tjenestepige; 11. Regnslaget; 12. Sergeant Viken; 13. Sædelighedsvennerne i Nykøbing; 14. Et Bryllup i Toget; 15. Fire Evangelister; 16. Jerbanen; 23. Faarskyllinger og Flodhest; 24. Røsvælt paa Rejse i Gamleland; 25. Bondebrøllet; 26. Konen, som stegte Igerne for sin syge Mand i Stedet for at sætte dem paa; 27. Naar Kvinder fisker med Hjerter og naar de fisker med Fænge; 28. Det norske Maal i Høysædet; 29. Naar Bogtrykker Knudsen i 1916 indfører Republikken i Norge.

BREVE OM ALMANAKEN. Ærede Redaktør: Du skal have Tak for Kvindens Magasins Almanak. Den har en grek Kalender, og forresten kan jeg ikke nok rose den, af den Grund, at naar jeg læste den igennem strøg den Gang var Indholdet lige nyt for mig som første Gang. Det er en mærkelig Almanak for mig i den Henseende. Tak for du sendte den. Ivar Madsen, Doc Bay, Wash.

Ærede Redaktør! Jeg føler det som min Pligt at sende eder min hjerteligste Tak for Kvindens Magasins Almanak; den er meget morsom. Den første Fortælling er alene værd 50 Cents. Mrs. Anna Jutil, R. 2, Stoughton, Wis.

Ivis De abonnerer paa Kvindens Magasin straks, saa kan De bemynde med Magasinet's prægtige Jule-nummer, som indeholder mange udmærkede Originalfortællinger og 14 Billeder, som viser, hvorledes Julefejren i Fæderlandet, hos Folk af alle Klasser, Smaakantsfolk til Storfolk, baade i Byer og paa Landet, sendt os dette Avertissement med 50 Cents, saa s al vi sende Dem Kvindens Magasin et helt Aar, og Kvindens Magasins morsomme Almanak for 1911 som Subscriptionspremie frit.

Adresser: KVINDENS MAGASIN, Dept. D, Minneapolis, Minn.

Smaaabanetroerne.

Det af Generalsuperintendent Dr. Mastan fremfaldte Blad, Landeskirchliche Rundschau gengiver efter et tyft Mandeholdsblad en Artikel om Sopstrup Kirkeforstanderskabs Andragende vedrørende Smaaabanetroerne. Deri hedder det blandt andet, „at Andragendet ikke kommer overraskende. Der har længe været Mistænksomhed mod disse Kroer, ikke mindst over den Fordele, en enkelt Byrger havde af dem. Da de oprettede spurgte man paa tyft Side omvilkaarlig sig selv, hvordan en Statsmyndighed, der burde varetage Almenvellet, kunde gøre ligt. Naalig forstod man ikke, at man kunde bære sig saadan ad paa en Egn, hvor Veduelighedsbevaegelsen havde vundet saa stor Udbredelse, og hvor de danske Fjere aldeles aabenbart med største Held benyttede denne Bevaegelse for økonomisk legemligt og fædeligt at dugtigge den danske Befolkning og i disse Forhold give den et Forspring for Tidsheden. Denne Begunstigelse af Afholdelseforbruget betød aldeles unagtelig en umiddelbar Svækkelse af den tyfte Befolkning i det tyfte Nordgrænse Land i dens Kamp for sin Nationalitet. De Befolkninger, som levede — ikke mindst Jernbanedirektør Kubrt i Hensborg — den Gang hiede, har desværre vist sig ikke at være ugrunde. Der er ofte blevet sagt om Misligheder, der hidrører fra disse Smaaabanetroer, for hvis Eksploitationsrettigelse der næppe gives nogen anden Grund end den, at de giver en god Varsindtaet for Kredtskassen.“

Kenteqaarde i Slesvig og Høstien. Nafolge en Beretning i „Schleswische Grenzpost“ findes der nu i Hertugdømmerne Slesvig og Høstien i alt 779 Kentejendomme, den mindste er paa en Ottende del, den største paa 40 Hektar Land. De fleste af Ejendommene har en Størrelse paa 10—25 Hektar. Ejendommene paa under 5 Hektar kaldes „Arbejdslokker“, Brugerne af dem er nødt til at gaa paa Arbejde, de større er beregnede paa helt at kunne underholde en Familie.

Af de 779 Kentejendomme findes der 78 i Saderslev Amt, 58 i Mabenraa Amt, 62 i Rønder Amt, 111 i Hensborg Amt, Sønderborg Amt nævnes ikke. Efter Opgivelse andefteds fra kan oplyses, at der i 1896 i Saderslev Amt oprettedes 1 Kentejendom, 1898: 1; 1904: 1; 1906: 5; 1907: 8; 1908: 10; 1909: 31.

Jels. Til en Familien i Missionshuset, som afholdtes forleden, var der mødt en talrig Forsamling. Sognepræsten, Pastor Schmidt indledede med Ven om en opbyggelig og velsignet Aften, hvorpaa han oplæste en Udsættelse af Vignelsen om den forlorne Søn, skrevet af Pastor N. P. Madsen.

Efter Kaffeordet talte Pastor Clausen af Maugstrup over det Ord, som Jøva lagde til Israellitterne, da Herren gennem mange Banfælgigheder havde ført dem ind i Naans Land: „Seg og mit Hus vil tjene Herren.“

Naar vi tjene Gud, maa det vise sig, ikke alene i Lønsammet, men det skal vise sig i al vor Færd. Som Jøva i foruds Dage stillede Israael frit, saaledes er det ogsaa endnu, Valget er frit, Vorherre nøder alle, men han tvinger ingen. Maa det blive saaledes for enhver af os, at vi med Sandhed kan sige: „Seg og mit Hus vil tjene Herren.“

Pastor Schmidt sluttede med Tak og Vøn til ham, hvem det er godt at tjene.

Der indsamledes frivillige Bidrag til Sedningemissionen.

Sopstrup. Ildbrand. Den 24. Jan. ved 7-Tiden udbrød der Ild hos Slagter Dele i Sønder Bisstrup. Ilden opstod ved, at Hr. Dele havde været oppe paa Loftet efter noget Øs, og under dette Arbejde væltede Nøgten og eksploderede. Hr. Dele sprang i en fart ned af Trappen for at hente noget Vand; men da han kom tilbage, stod Loftet i Ild. Surtigt kom Brandværet til Stede, men det varede noget, inden det kom i Gang; det er jo for det meste paa Landet galdt med at faa

Band. Man fik hurtigt alt Løj bragt ud af Huset, som behøvedes af to Familier, der senere fik Husly hos Naboeer.

Hensborg. Om en Brand paa Skibsværftet skrives i „Hensborg Avis“ blandt andet:

Den 27. Jan. om Morgenen ved Femtiden opstod der Ild paa gamle Værft. Det var i det store Sommerlager ved Værftens indlygtige Græne. Vældige Luer lyste op i den mørke Morgenstund, og en stærk Røg trængte ind i Hølene i den nordlige Del af Byen. Afstillede Husejere søgte op paa Tagene for om muligt at tage Sifferhedsregler i Tilfælde af Ildens Udbrædelse.

Byens Brandværet og Værftets eget Brandforpuds kunde dog temmelig hurtigt begrænse Ilden til den angrebne Del af Værftets Omraade. I det gamle Sommerlager, hvor der laa Træ, som delvis var liggende der i over en halv Snes Aar, havde Ilden godt fat. Sommeret betød for en stor Del af det let brændbare værdifulde Birkpine. Ogsaa nogle Bygninger, der omfattede Lageret, ødelagdes eller heftedes af Ild og Vand. I Nærheden laa en Del Træful og Kulfv, som ligeledes brændte, og her mente nogle, at Ilden muligvis var opstaaet ved Selvbrandelse. Jøst 11. 7/4 var maa Herrø og Alder.

Man siges ved Lukningsarbejdet at have anvendt 3500 Meter Slange. Tuden er meget betydelig. Efter Forskydende beløber den sig til 200,000 Mark.

Saderslev. Et socialdemokratisk Møde. Et af det socialdemokratiske Parti den 22. Jan. afholdt Møde, hvor Arbejdsberetter Nielsens fra Hensborg talte om Valgsystemet og Valgretten i Preussen, var godt besøgt.

Taleren, som benyttede sig af det tyfte Sprog, henviste til, at Mødet, ligesom i alle andre preussiske Byer, blev afholdt for at tilkendegive Befolkningens Uvilje imod, at den sidste Tronstale ikke indeholdt noget som helst om Forandringen af den preussiske Valglov.

Den 8. April 1848 blev der af den daaerende preussiske Konge givet viffnet om fri Valgret, men efter et halvt Aars Forsøg blev Valgretten taget tilbage igen for senere at blive fremlaet i dens nuværende Form. Taleren betegnede dette som værdigt for det preussiske Folk; ja selv Valget til den russiske Rigsdag foregaar paa en mere retskaffen Maade end Valget til den preussiske Landdag. Valgsystemet maa styrtes, dog ikke ved Gudekaarpe eller lignende, men ved de Rettigheder, som Loven hjemler os, hvis ikke paa anden Maade, saa kunde Rigsdagen med Tiden tvungne Landdagen til at afskaffe det betaaende Valgsystem.

Taleren gif derpaa over til at omtale, paa hvilken Maade Magthaverne anvendte Statens Pengemidler, ved at bevilge 350,000 Mark om Aaret til Ordere og Værestegn, 32 Millioner Mark var bleven bevilgede til Udsættelsespræmier, som kun kom en lille Afde af preussiske Junkere til Gode.

Serester omtalte Taleren de nordtyske Forhold og opfordrede de tilstedeværende til at være med til at opnaa de politiske Rettigheder, som man allerede havde paa den anden Side af Grænsen, hvor der ogsaa blev taget Henhyn til Socialdemokratiet's Uilte, og hvor Regeringen, ja selv Kongen var at faa i Tale af Folket.

Mødet, som overvaagedes af Politiet, endte med Vedtagelsen af en Resolution, hvori der fordreides den direkte og hemmelige Valgret.

Bevøst. De nye Byggeplaner. I Anledning af Meddelelsen om, at der tænkes paa Opførelsen af en ny Skole og et nyt Mejeri, oplyses:

Der tænkes vel paa maaste ad Aare at opføre en ny Skole; men saa længe den gamle ikke er kaseret, vil dette ikke ske, altsaa bliver der ikke noget af Byggearbejdet til Sommer.

Med Henhyn til Mejeriet, da agtes der til Sommer opført et nyt Mejeri, men ikke tæt ved Møllen. Der er heller aldrig leveret Mælk til Frelund Mejeri — et Købemejeri —

men vi har et Andelsmejeri her i Byen indrettet i S. Anderjens Gaard. Det er et af de allerældste Mejerier her i Landet. Det ny Mejeri skal ligge tæt ved det gamle paa en Grund, som er købt af Gaardejer S. Anderjen.

Graasten. Drifferiets Følger. Forrige Søndag, skrives der den 23. Jan., kom ifølge Afholdelsesbladet „Fremad“ en af Karlens paa Graastens Herregaard ind til Fodermejereren i beruset Tilstand og hippede Klammeri. Da han efter gentagen Opfordring ikke hørte sig, hente Fodermejereren Gaardens Forvalter, de gif begge over i Stalden, Karlens greb en Malkestof og slog med denne Fodermejereren paa hovedet, saa Blodet løb ham ud af Ørene, og han faldt bevidstløs om.

Den tilfaldte Løge erklærede, at der var indtraadt en Sjernerystelse, og endnu Onsdag laa Manden hen uden at være kommen til Bevidsthed. Gerningsmanden blev naturligvis straks arresteret, saa han kom Tid til at tænke over, hvad Kong Afholdelse har bragt ham til.

Sodborg. Udsløjet Dødsfald. (Smd.) Torsdag den 26. Jan. rantes to ældre Koner her i Sognet af et Slagtilfælde og døde begge med det samme. Den ene af dem var Louise Brendt Schmidts Enke i Studstrup. Hun blev 65 Aar gammel. Hun havde Velsøg af sine Svigerdøtre, og da hun var ved at skenke Kaffe til dem, rantes hun af et Hjerteslag og faldt død om paa Gulvet.

Den anden var en 88 Aar gammel Kone i Sodborg By, der gif under Navnet „Gamle Sønne“. Hun havde ligeledes om, ramt af et Slag, og var død med det samme.

Korrespondancer

Coulter Iowa.

Siden vi sidt lod høre fra os, har vi høit et Stykke haard Vinter; men det er bleven afløst af mildere Vej, ja, det regnede endog lidt. Mændt Veir, siger Folk, og det passer vist, for den travleste Mand er vistnok Doktoren. Man siger, at han er paa Farten altid.

Vi har under Vokasien saa lang haft Velsøg af Præsterne Miller, Kingsted, Ja., og Grifl, Des Moines, Ja. De holdt Møde for os haade Søndag Formiddag (Sjemesjæudstienefje) og Eftermiddag. Vi var glade ved at høre og tale med dem, og vi siger Tak for Velsøget.

Kandidat Bedsted, som jo er paa Rundrejse herovre, prædicated i vor Kirke Søndag Eftermiddag den 12. Marts, efter først at have prædicated om Formiddagen i den anden danske Kirke. Mandag Aften holdt han Ungdomsmøde i vort Skolehus. Tak for Velsøget.

Kvindeforeningen, som altid har et vaagent Øje for at hjælpe til og gøre Gavn enten paa den ene eller anden Maade, for Eksempel ved at gøre i Stand eller forsønde Kirken og Præstehuset, har bestemt sig til nu i Vinter at male Kirken indvendigt; det bliver et stort Arbejde, og vi kan ikke andet end være glade ved, at den har paataget sig dette Arbejde, da det høstigen tiltrængtes. For at indsamle nogle af Pengene dertil afholdt Kvindeforeningen Udvalg eller Auktion over Genstande, som var forfærdiget af Kvindeforeningen selv eller var bleven dem foræret. Udvalget, som afholdtes den 9. Februar, var meget vellykket og gav et stort Overskud i Foreningens Kasse.

Det er ikke let at passe paa alle, der rejser eller kommer at besøge os, men jeg nævner blot, at Chris Begereslev, Minneapolis, Minn., har lige besøgt sin Fader, og Peter Madsen, Norma, N. Dak., har ogsaa været i Velsøg her. Maaffe ser vi ham og Familien igen i en nær Fremtid.

To Dødsfald har vi haft nemlig B. Wilhous' lille Barn, som blev begravet paa Coulter Kirkegaard, og Mrs. Niels Riis, som, da dette skrives, ligger lig i Hjemmet. Hun skal ogsaa begraves paa vor Kirkegaard.

(Korrespondancer fortættedes paa sidste Side.)

Skitteringer.

Til Indremissionen.

Før skitteret, se Abl. Nr. 5. \$2027.05
San Francisco, Cal., fra en uavønt. 15.00
Audubon, Ja., Rev. J. P. Christianien og Sufr. 2.00
Tilfammen. \$2044.05

Til Indianermmissionen.

Før skitteret, se Abl. Nr. 6. \$ 851.42
Portland, Me., Carl Christensen 1.00
Collins, Minn., fra Ungdomsföreningen 5.00
Audubon, Ja., Rev. J. P. Christianien og Sufr. 2.00
Tilfammen. \$ 859.42

Til Mormonmissionen.

Før skitteret, se Abl. Nr. 6. \$ 508.81
Ellendale, Minn., Mrs. Carrie Newgard 1.00
Audubon, Ja., Rev. J. P. Christianien og Sufr. 1.00
Tilfammen. \$ 510.81

Til Japanmissionen.

Før skitteret, se Abl. Nr. 6. \$3620.26
Brookville, Minn., fra de unge i Fredsminde Mh. til en Kirke: Hans Larsen, Rudolph Jensen, George Prædstrup, Willie Kamp, Eugene Hansen, Sophus Hansen, Martha Larsen, Niels Peterien, Chas. A. Jensen, Mrs. Chas. A. Jensen, Mary Jensen, Hulda Jensen, Gary Andersen, hver \$1; Jens P. Jensen \$2. 15.00
Falmouth, Me., fra Ungdomsföreningen. 10.00
Portland, Me., Carl Christensen 2.00
Staplehurst, Nebr., Vor Krelers Mh.s Hof. 5.00
Elf Horn, Ja., en Ven af Missionen til en Kirke. 1.00
Eugene, Oregon, en uavønt. 1.50
Collins, Minn., fra Ungdomsföreningen 5.00
Eln Dale, Minn., fra en Ven til den købte Ejendom. 100.00
Fruitvale, Cal., Martin Jensen 1.00
Ellendale, Minn., Carrie Newgard til en Kirke. 2.00
Audubon, Ja., Rev. J. P. Christianien og Sufr. 2.00
Dwatonna, Minn., Dania Mh.s Hof. \$3; Mr. S. S. Christensen \$2, Mrs. S. S. Christensen \$1. 6.00
Tilfammen. \$3779.76

Til Værelsen.

Før skitteret, se Abl. Nr. 6. \$1256.29
Brush, Colo., Daniel Danielsen 5.00
Elf Horn, Ja., S. C. Pedersen, Paul Dahl, Jens Rasmussen, hver \$3, Jørgen Jensen, Theo. Madsen, Lauritz Peterien, W. Rottenborg, Niels Olsen, hver \$2; N. C. Rasmussen, Niels Nielsen, Hans Peterien, Chris P. Larsen, Andreas Aagaard, P. S. Miller, Peter Kroman, Jes Lange, Otto Larsen, Marie Hansen, Mads Peterien, Jeppe Lovel, Christian W. Hansen, Chris Lange, Jørgen Miller, Jens C. Jensen, W. J. Madsen, Kristen A. Jensen, hver \$1; Knud D. Peterien, Hans Boe, Mads Nelsen, Peter W. Rasmussen, Jens W. Rasmussen, Jøe Jensen, J. P. Nielsen, Mrs. Sørensen, hver 50c, Johannes \$2.50. 43.50
Wahoo, Nebr., fra St. Petri luth. Mh. 8.30
Del Rey, Cal., Bella dansk luth. Mh.: L. M. Rosenbom \$2, M. Peterien, S. Hansen, E. J. Thøgersen, N. Thomsen, P. Jensen, S. Jensen, Mads Madsen, S. P. Nielsen, A. Nielsen, S. Jensen, James Jensen, W. C. Henriksen, O. Olsen, Rudolf Peterien, J. L. Nielsen hver \$1, S. Fritzen, A. P. Peterien, hver 50c, P. C. Jensen \$1.50. 19.50

McKabh, Ill., Emaus danske ev-luth. Mh.: Chr. Lauridsen, J. D. Andersen, Wm. Andersen, Alf. Morgenstern, John S. Andersen hver \$1, J. A. Johnsen \$1.50; Mrs. W. Keller 50c. 7.00

Greenville, Mich.: Lars Christoffersen \$2, S. L. C. Carlson, M. S. Solin, J. C. Kensenan, Biggo Nielsen, Niels Rasmussen, B. C. Nielsen hver \$1, Miss Cathrine Miller 50c. 8.50

Audubon, Ja., Rev. J. P. Christianien og Sufr. 2.00
Boy Sippi, Wis., Lazarus dansk ev-luth. Mh.: Lars Willumjen, D. P. Hansen, Fred Røraelsen, Hans Nielsen, Anders Jørgensen, Morten Nielsen, Andrew Nielsen, George Brown, P. W. Peterien, Chris Hansen, Henry Olsen, Chris Olsen, Chris Andersen hver \$1, Ella Willumjen, Willie Willumjen, Lars Jensen, hver 50c, Rev. E. W. Nielsen, Hans Andersen, Jens Jørgensen hver \$2. 20.50

Rolfe, Ja., Rains dansk ev-luth. Mh.: Niels Truelien, S. Thompson, S. Truelien hver \$2, S. Nielsen, J. Holmgren, Andrew Jafson, D. P. Christensen, P. S. Behrendsen hver \$1, J. C. Truelien, Rev. J. Peterien, Wilhelm Solst hver 50c, Pastor J. Andersen, Mads Johansen hver \$1.50. 15.50
Tilfammen. \$1386.09

Til Iøbende Udgifter.

Før skitteret, se Abl. Nr. 6. \$ 133.85
Rolf, Ja., Rains dansk ev-luth. Mh.: Pastor J. Andersen, Niels Truelien, S. Truelien, S. Thompson, Mads Johansen hver \$1, J. C. Truelien, D. P. Christensen, S. Nielsen, J. Holmgren hver 50c, Andrew Jafson 25. 7.25
Audubon, Ja., Rev. J. P. Christianien og Sufr. 1.00
Tilfammen. \$ 142.10

Til Jødemissionen.

Før skitteret, se Abl. Nr. 5. \$ 16.00
Fremont, Nebr., Hans E. Andersen 1.00
Tilfammen. \$ 17.00

Fredag den 10. Februar 1911. Marcus Pect, Aasf. for „D. fore. d. ev-l. Kirke i Am.“

Rye Fortællinger ved Pst. N. P. Madsen. Anita. En Fortælling fra Rom. 162 Sider. Papbind. \$0.90
J. Herrrens Skole. Efter det Tjfte. — — — — — .70
Fobl. 68 Sider, i Omflag — — — — — .20
Paa Flugt. 63 Sider, i Omflag — — — — — .20
Dan. Luth. Publ. Souje